

OVERWEGING: 'DAAR IS HET LAM VAN GOD'

DATUM : 19 januari 2020

VOORGANGER: Jan Groot

EERSTE LEZING : Jesaja 49, 3.5-6

EVANGELIE: Johannes 1, 29-34

Overweging

Misschien hebt U de oudejaarsconférence van Claudia de Breij gezien. Er is veel naar gekeken. Een onderdeel ervan, een kerngedachte, heeft mij erg geraakt en beziggehouden.

Ze bracht een oudejaarstoast uit op de **verliezers**.

Winnen is mooi, zei ze, maar ... winnen is maar voor heel weinigen weggelegd.

Daarom een extra eerbetoon aan de verliezers.

Respect! Diepe buiging!

Heel veel mensen, ook onder ons, zijn in allerlei opzichten verliezer.

We verliezen aan vitaliteit, we leveren in qua energie, qua contacten, we verliezen ons werk, een deel van onze gezondheid; we verliezen lieve mensen aan de dood, of aan het leven door scheiding, vriendschappen verwateren, noem maar op. Sommigen van ons hebben qua inleveren en verliezen wel erg veel te verduren. Er zijn die bekende dichtregels van Vasalis, ze gaan zo:

*"zoveel soorten van verdriet, ik noem ze niet,
maar één: het afstand doen en scheiden.
En niet het snijden doet zo'n pijn,
maar het afgesneden zijn".*

Bij Claudia de Breij was een terugkerende stelregel: 'je kunt wel een verliezer zijn, maar verloren ben je niet'. Mooi is dat gezegd, en heel bemoedigend: 'verliezen betekent nog niet: verloren zijn'.

Ik moet hier vandaag aan denken, omdat ik het zo herken in de persoon, de levensvisie en heel het optreden van Jezus.

We hoorden over hem bijzondere woorden in het evangelie. In zijn heel eigen stijl heeft de evangelist zijn hoofdpersoon Jezus eerst met allerlei diepzinnig woorden getekend en aangekondigd. Maar nu komt Jezus voor het eerst zelf op het toneel, en de Doper presenteert hem pardoos en heel opmerkelijk:

'daar is het lam van God,
dat de zonde van de wereld wegneemt'.

Dat zijn in de liturgie heel bekende woorden, maar hier, als eerste presentatie, 'mag ik jullie voorstellen ...' is dat heel vreemd en bijzonder.

'Daar is het lam van God'.

Dus níet: 'daar is de leeuw van Juda,',
of welke bijbelse stoer-sterke ertitel ook.

Bij een lam hebben wij lieflijke, schattige beelden, heeft er iemand dit jaar al een lammetje gezien? - maar in de Schrift komt het van de Uittocht uit Egypte.

Het bloed van het paaslam aan hun deurposten betekende de redding van het volk Israël, begin van de bevrijding uit de diepe ellende van het slavenhuis, Egypte.

Jezus is voor Johannes allereerst **het lam van God**.

Hij is niet de zondebok op wie we alle ellende en schuld kunnen afwentelen, zodat we er in één klap vanaf zijn. Hij is een weerloos, kwetsbaar lam.

Zijn korte leven lang was hij er voor diegenen

‘die naamloos, kwetsbaar en weerloos
door het leven gaan’.

Dat werd uiteindelijk zijn dood. De gevestigde orde van zijn dagen heeft zich met hand en tand verzet tegen die omgekeerde wereld van respect en leven voor de minste mensen. Ze hebben hem als een lam naar de slachtbank gebracht, ze hebben hem gekruisigd.

‘Daar is het lam van God’, zegt de Doper.

Weerloos en kwetsbaar gaat hij naast ons staan, en helpt ons ze te dragen: alle verdriet, alle verlies, al onze missers. Hij is één van ons. Het maakt een wereld van verschil, of we het allemaal alléén moeten dragen, of níet alleen.

En in zijn spoor, in zijn Geest gaan we, als het goed is, ánders leven: meer samen, kwetsbaar, geweldloos. Dat is soms een hele kunst. Het vraagt in sommige omstandigheden veel moed om zacht te zijn en geen geweld te gebruiken, ook geen verbaal geweld.

BM Het christendom is de godsdienst van de volgelingen van dít Lam van God.

Ons geloof heeft van oorsprong en ten diepste niets met glamour, met roem en rijkdom, met macht en hoge status, al is dat in de loop van de eeuwen, tot op vandaag, herhaaldelijk flink misgegaan. In het vroege Rome van de eerste eeuw werden de christenen vierkant uitgelachen, omdat ze iemand volgden die een verachtelijke doodstraf had gekregen: die van een slaaf. Uit de eerste eeuw is uit Rome een spotprent bewaard gebleven, werk van toenmalige graffiti.

Jezus hangt erop aan het kruis, en heeft een ezelshoofd met ezelsoren, en ervoor staat iemand die hem aanbidt.

Het bijschrift luidt: ‘Alexamenos aanbidt zijn god’.

Ze vonden het een godsdienst van en voor mislukkelingen,

Wij zouden zeggen: een geloof van ‘loosers’, verliezers.

Stel je eens voor dat wij erbij waren, daar bij Doper aan de Jordaan, en dat wij hem tegen ons hoorden zeggen: ‘Daar is het lam van God’.

En dat wij ons daar helemaal door lieten meenemen, met hart en ziel!

Hoe ontwapenend en bevrijdend zou dat zijn?!

Hoe zou het ons kunnen raken en goeddoen op onze pijnpunten, in onze verliezen!

Wie in hem gelooft, gaat niet en nooit voorgoed verloren!